

8 - 27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1969 - ΤΟ ΖΩΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ
Γ. ΣΤΕΡΗ

ΓΚΑΛΕΡΙ ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ - ΒΑΛΛΩΡΙΤΟΥ 9 - ΤΗΛ. 613.135

Ἡ ἔκθεσι τοῦ κ. Στέρη ἦλθε σάν ἓνα γεγονός ἐπίκαιρο. Σέ μιὰ ἀτμόσφαιρα νεκροῦ συμβατισμοῦ ποῦ ἀπλώνεται σέ ὅλες τίς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς μας, ποῦ λανθάνει ἀκόμα λίγο ἢ πολὺ καὶ εἰς αὐτὲς τίς προσπάθειες, ποῦ ἡ πρόθεσή τους εἶναι νὰ τὸν διαφύγουν, τὸ φαινόμενον ἐνὸς καλλιτέχνη προικισμένου μὲ τὸ φυσικὸ δῶρο μιᾶς σπανίας αἰσθήσεως, ἔρχεται νὰ μᾶς φέρῃ σὲ ὅλη τὴν ἐνάργεια τῆς ζωῆς.

Γιατὶ αὐτὸ ποῦ χαρακτηρίζει ἰδιαίτατα τὸν κ. Στέρη εἶναι ἀκριβῶς ὁ ζωϊσμός του.

Εἶναι αὐτὸς ποῦ τοῦ ἀποκαλύπτει τὴν καθαρὰ οὐσία τῶν πραγμάτων : τὸ οὐσιώδες. Ἔχει ἐπίγνωσι ὅτι ἡ τέχνη δὲν μιᾶ παρά μὲ τὰ πλαστικά της σύμβολα. Ὅτι τὰ φυσικὰ φαινόμενα καὶ τὰ γεγονότα δὲν ἀφίνουν στὴ ψυχὴ μας τὸ φυσικὸ τους περίβλημα, ἀλλ' ἓνα μουσικὸ συναίσθημα ποῦ ζητᾶ τὴν πλαστικὴ του μορφοποίηση.

Ἡ φύση, τὸ βουνό, ὁ γκρεμνὸς πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα, ἡ κρυάδα τοῦ βυθοῦ, ἡ ἄλμη τοῦ κύματος, τὸ δῆλ καὶ στυλνὸ σχῆμα τοῦ ψαριοῦ, τὸ ρόδινο ὄστρακο, τὸ βότσαλο καὶ τὸ φύκι ποῦ τὰ λούζει ἓνας μεσημβρινὸς ἥλιος, ὁ ἔρωσ, ὁ χωρισμός, ὁ νόστος, ὄλος

ὁ κόσμος τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, δὲ θὰ μπορούσαν νὰ μᾶς μιλήσουν μὲ τόσην ἐνάργεια, ἂν ὁ καλλιτέχνης ὠδηγημένος ἀπὸ ἓνα θαυμάσιο ἐνστικτο, δὲν κατῴρθωνε νὰ μετουσιώσῃ τὸν κόσμο τῶν συναισθημάτων του σὲ μιὰ γλῶσσα καθαρῶς πλαστικὴ καὶ ἀποκαλυπτικὴ τῆς βαθυτέρας οὐσίας του. Σπανίως μιὰ χρωματικὴ οὐσία ἐκράτησε μέσα της μιὰ τόση φρικίαση, ἡ πινελιά μιὰ τόση παλμικότητα, ἡ σύνθεσι ἓνα τόσο πλοῦτο καὶ μιὰ τόση μυστικότητα σχέσεων. Ἡ σαφήνεια, ἡ εὐκρίνεια καὶ ἡ ἠχηρότης τῶν ζωγραφικῶν του μέσον φθάνει μιὰ ποιότητα καθαρῶς Ἑλληνικὴ.

Ὡς πρὸς τὴν ψυχικότητά του εἶναι ἓνας αἰσθαντικὸς ποῦ ἓνας ἔρωτας τὸν ὠθεῖ σὲ μιὰ πνευματικὴ περιήγησι. Στὴν ὄρασι ποῦ μᾶς παρουσιάζει τοῦ ἀρχαίου, μπόρεσε νὰ δώσῃ, μιὰ ἀπὸ τίς πιὸ διεισδυτικὲς ἀπόψεις, τοῦ μέχρι σήμερα δοσμένου παγανισμοῦ.

Δ. Πικιώνης - Στρατῆς Δούκας
«Ὁ ζωγράφος Στέρης»
«Πρωΐα» 26 Ἀπριλίου 1931

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ

1. Σύνθεση	Σαντορίνη	.26
2. Βυζαντινή θύμηση	Προσπάθεια	.27
3. Δημιουργός Ι	Γαλανή άρμονία	.28
4. Νησιώτικο άκρογιάλι	Σύνθεση ΙΙ	.29
5. Κόρη του όνειρου	Φτεροκόπημα	.30
6. Ποίηση	Όρφέας	.31
7. Δημιουργός ΙΙ	Σήκω, Πέρδικά μ'	.32
8. Έκσταση	Στους τροπικούς	.33
9. Όραμα μελλοντικού ζευγαριού	Όμηρικό άκρογιάλι	.34
10. Σκηνικό Ι	Σαντορίνη Ι	.35
11. Άποκάλυψη	Σαντορίνη ΙΙ	.36
12. Ζωγράφος και μοντέλο - Σκίτσο	Μορφές	.37
13. Άρμονία σε μαύρο	Έλληνικό άκρογιάλι	.38
14. Δημιουργός ΙΙΙ	Άκρόπολις	.39
15. Άκαταστάλαχτη μορφή	Τò φθάσιμο	.40
16. Στοργή	Τοπίο με φιγοδρες	.41
17. Ίριδισμοί	Τραγική Άριάδνη	.42
18. Περσικό θέμα	Μεγάλη σύνθεση	.43
19. Δημοτικό τραγούδι	Σύνθεση Ι	.44
20. Έρωτικό	Σύνθεση ΙΙ	.45
21. Ζωγράφος και μοντέλο	Σύνθεση ΙΙΙ	.46
22. Θαμποχάραμα	Άρμονία σε κίτρινο	.47
23. Όπτασία	Σχέδιο Ι	48
24. Σκηνικό ΙΙ	Σχέδιο ΙΙ	.49
25. Δειλινό	Σχέδιο ΙΙΙ	.50

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΓΙΑ ΤΟΝ Γ. ΣΤΕΡΗ

Θετικές πληροφορίες δύσκολο είναι να συγκεντρώσει κανείς για τη ζωή του ζωγράφου Γ. Στέρη. Καλά καλά ούτε το πραγματικό του όνομα δέν ξέρουμε. Φαίνεται πως λεγόταν Σταματελάτος και καταγόταν από την Κεφαλλονιά. Στη Σχολή Καλών Τεχνών σπούδαζε κατά το τέλος της δεύτερης δεκαετίας του αιώνα μας. Το 1917, το καλοκαίρι, έτυχε να τον ανταμώνει για πρώτη φορά ο Λίνος Καρζής στην 'Ανάβυσσο, όπου, καθώς του είπαν, κοιμόταν τη νύχτα σε μιὰ σπηλιά : έτσι τον γνώρισε ο Καρζής και δέθηκε μαζί του με στενή φιλία.

Στά 1927 τον ανταμώνει στο Παρίσι ο Σεγρεδάκης, που εξαιτίας της επαγγελματικής του ασχολίας - είχε δική του γκαλερί - βρισκόταν σε καθημερινή επαφή με τους καλλιτεχνικούς κύκλους. Τήν εποχή εκείνη, φαίνεται, ήταν που σπούδαζε ο Στέρης στην Ecole des Beaux Arts τοιχογραφία κι' έσωτερική αρχιτεκτονική. Εκεί για μιὰ ολόκληρη πενταετία συνεργάζεται με τον καθηγητή του Μποντουέν στην εκτέλεση διαφόρων διακοσμήσεων σε δημόσια κτήρια.

Στην 'Αθήνα ξαναγυρίζει κατά το 1930 και με τη βοήθεια φίλων, που του νοικιάζουν εργαστήρι στην Πλάκα, και του παρέχουν τα μέσα για να προμηθεύεται τα υλικά της τέχνης του, στρώνεται στη δουλειά. Τον 'Απρίλη του 1931 κάνει τη μεγάλη του έκθεση σε μιὰ αίθουσα του τότε ξενοδοχείου Palais de Versailles, στη γωνιά των οδών 'Οθωνος και 'Αμαλίας. Η έκθεση εκείνη άφησε εποχή. Προκάλεσε θαυμασμούς κι' επικρίσεις, ένθουσιασμό και αγανάχτηση.

Ο επίσημος τεχνοκρίτης εκείνου του καιρού ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου, πήρε στάση επικριτική. Μά βγήκαν άμέσως να τον

αντικρούσουν δεκατέσσερεις άλλοι από τους γνωστότερους κριτικούς, καλλιτέχνες και λογίους. Το επικριτικό άρθρο μαζί με των άλλων τα επαινετικά συγκεντρώθηκαν όλα ύστερα σ' ένα φυλλάδιο με τον τίτλο : «Στέρης. 18 κριτικά άρθρα γύρω από μιὰ έκθεση».

Τον Σεπτέμβρη του 1933 βρίσκεται στο Παρίσι, αφού έμεινε πρώτα στο Μιλάνο και στο Κόμο για λίγον καιρό. Ύστερα, στά 1935, γυρίζει πάλι πίσω στην 'Ελλάδα, και περαστικός από τη Θεσσαλονίκη, κάνει εκεί δεύτερη έκθεση στο ξενοδοχείο Mediterranean με καινούργια έργα του, κυρίως τοπία ελληνικών νησιών. Το καλοκαίρι του 1936 πηγαίνει στη Σπάρτη, όπου μ' εντολή του 'Υπουργείου Παιδείας δουλεύει για τη στερέωση και τον καθαρισμό των τοιχογραφιών του Μιστρά. Ωστόσο το φθινόπωρο του ίδιου χρόνου φεύγει από την 'Ελλάδα τελειωτικά πιά κι' εγκαθίσταται στη Νέα 'Υόρκη.

Στά 1939 του δίνεται η ευκαιρία στη Διεθνή Έκθεση της Νέας 'Υόρκης να διακοσμήσει το 'Ελληνικό Περίπτερο με τέσσερεις μεγάλες τοιχογραφίες.

Ύστερα από τον πόλεμο τον ανταμώνει πάλι ο Καρζής το 1946 στη Νέα 'Υόρκη. Είναι παντρεμένος τώρα και τον τρώει ή βιοπάλη, που δέν του αφήνει ώρες ελεύθερες για δημιουργική δουλειά. Είναι άπασχολημένος όλη μέρα στα γραφεία της 20th Century Fox όπου ετοιμάζει τις διαφημιστικές αφίσες της.

Από κεί και πέρα χάνονται τελειωτικά τα ίχνη του μοναδικού αυτού ζωγράφου. Ζεί ; πέθανε ; Κανένας δέν ξέρει να πη.